

Advies omtrent vaccinatie tegen Coryza voor niet-commercieel gehouden pluimvee

Vaccinatie met een geïnactiveerd vaccin kan leiden tot goede bescherming van de gevaccineerde dieren tegen de kiem. Vaccinatie voorkomt besmetting met de bacterie *Avibacterium paragallinarum* niet, maar vermindert wel de ziekteproblemen na besmetting.

Van *Avibacterium paragallinarum* zijn verschillende serotypen bekend. Vaccinatie leidt tot bescherming tegen de serotypen opgenomen in het vaccin, er is geen sprake van kruisbescherming tegen andere serotypen. Hoe meer verschillende serotypen opgenomen zijn in het vaccin (bivalente vaccins bevatten veelal serotype A en C, trivalente vaccins bevatten A, B en C) des te breder de bescherming van het vaccin tegen verschillende veldstammen. Geadviseerd wordt een zo breed mogelijk vaccin te gebruiken.

Geadviseerd wordt tweemaalig te vaccineren met 4 weken tussentijd.

Vaccinatie tegen Coryza kan niet gelijktijdig gecombineerd worden met vaccinatie tegen *Mycoplasma gallisepticum* (M.g.), de werkzaamheid van de Coryza vaccinatie zal dan beperkt zijn.

Mycoplasma gallisepticum (M.g.)

Vaccinatie tegen M.g. kan door middel van een levend of een geïnactiveerd vaccin. Beide zijn in Nederland geregistreerd voor toedieningen aan kippen. Voor niet-commercieel gehouden pluimvee heeft het de voorkeur om gebruik te maken van een geïnactiveerd vaccin. Toediening kan vanaf 12 weken leeftijd. Een tweemaalige vaccinatie met 4 weken tussentijd en de laatste vaccinatie minimaal 3 weken voor overplaatsen heeft de voorkeur.

Vaccinatie voorkomt infectie niet, wel worden de verschijnselen en uitscheiding van de kiem verminderd. Reacties van het vaccin zijn aan te tonen middels serologie, middels PCR kan afwezigheid van veldstam worden aangetoond.

Voorbeeld van vaccinatieschema voor Coryza en M.g.

	Eerste vaccinatie	Tweede vaccinatie	Toediening
Coryza geïnactiveerd vaccin	10 weken	14 weken	Subcutaan of intramusculair
M.g. geïnactiveerd vaccin	12 weken	16 weken	Subcutaan of intramusculair

Voorbeeld vaccinatieschema:

Moment van vaccineren:	Vaccinatie tegen:
1 ^e levensdag (of in ovo)	Marek
1 ^e levensdag	IB
2 ^e levensdag	Salmonella Enteritidis
Dag 7 (5 tot 9)	Paracox
Dag 14-21	IB
Dag 3-18	NCD
Dag 21*	Gumboro
Week 5	NCD
Week 6	Salmonella Enteritidis
Week 7-13	ILT
Week 10	Coryza (geïnactiveerd)
Week 14	IB (geïnactiveerd)
Week 14	Coryza (geïnactiveerd)
Week 16	M.g. (geïnactiveerd)
Week 16	NCD (geïnactiveerd)

* tussen 15 en 35 dagen, afhankelijk van de hoogte van de maternale antilichamen